

**УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ
РАЙОННИХ ТА ОБЛАСНИХ РАД**

Алгоритм дій з фіксації зруйнованого чи пошкодженого майна

Затверджено

Штабом з процесуальної діяльності у сфері відшкодування збитків завданих територіальним громадам при Координаційному центрі УАРОР з питань територіальної оборони

Погоджено

Всеукраїнською громадською організацією «Союз експертів України»

Ваші дії для підтвердження права власності на майно

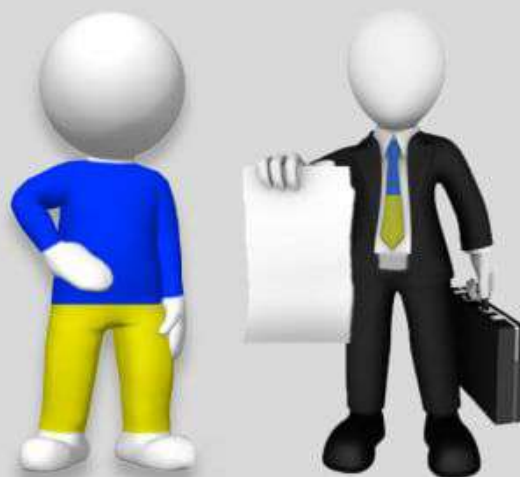
Якщо у населеному пункті, де Ви проживаєте, розпочались бойові дії чи завдано ракетного чи артилерійського обстрілу, що спричинило руйнування/пошкодження майна, перш за все, за можливості, Вам слід подбати про збереження документів, які засвідчують право власності на це майно (Для прикладу: договір купівлі-продажу, свідоцтво про право власності на нерухомість, договір дарування, свідоцтво про право на спадщину), майно, речі, цінні предмети, які знаходяться в будинку.

При можливості, зробіть декілька примірників копій, які доцільно зберігати в різних місцях) та сканкопії (на різних пристроях та у хмарних сховищах).

Це мінімізує ризик їх втрати.

У випадку втрати або псування документа про право власності на майно слід звернутися із письмовою заявою до органу місцевого самоврядування чи нотаріуса для отримання дублікату.

При відсутності такої можливості (давності укладення правочину) Ви маєте право звернутися до суду для визнання права власності на майно, яке не визнається чи оспорується.

**Здійснити виклик
Державної служби
з надзвичайних ситуацій
(зателефонувати за номером «101»)**

**крок
перший**

Фіксацію фактів руйнування/пошкодження об'єктів нерухомого майна бажано здійснювати у максимально короткий час після вчинення акту агресії РФ, що спричинив його руйнацію/пошкодження з урахуванням безпекової ситуації.

Якщо сталася пожежа або інша аварійна ситуація, до ліквідації наслідків залучаються працівники Державної служби з надзвичайних ситуацій для розмінування, усунення наслідків та складання акту про пожежу та акту пошкодження або руйнування майна із зазначенням причини такого руйнування.

До такого акту вносяться відомості, зокрема, про дату, час, місце, опис знищеного та пошкодженого майна, прямі та побічні збитки, причину тощо. Обов'язково необхідно отримати копії актів (форма Акту про пожежу Додаток 1, Акт пошкодження або руйнування майна Додаток 2).

Здійснити виклик представників сільської/селищної/міської ради, у разі їх відсутності військово-цивільної адміністрації (потрібно звернутися з заявою до старости/голови чи іншої посадової особи сільської /селищної/міської ради, у разі їх відсутності військово-цивільної адміністрації)

**крок
другий**

Додатково (за можливістю) необхідно звернутись з заявою щодо складення акту обстеження житла до представників сільської/селищної/міської ради, у разі їх відсутності військово-цивільної адміністрації (зразкова форма заяви Додаток 3).

**Здійснити
виклик поліції
(зателефонувати за номером «102»)**

**крок
третій**

Також слід викликати поліцію для складення протоколу та фіксації в ньому руйнувань/пошкоджень майна з метою подальшого внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

**Здійснити виклик уповноваженої особи
Державної екологічної інспекції України
(звернутись на гарячу лінію Оперативного
штабу Державної екологічної інспекції України
за номером +38 096 756 83 66 або
на e-mail: eco@shtab.gov.ua)**

**крок
четвертий**

Якщо унаслідок надзвичайної ситуації та/або збройної агресії були завдані збитки землі та ґрунтам (результат ракетного удару, розірвані та нерозірвані залишки боєприпасів, перекопування землі для зведення фортифікаційних споруд, залишки знищеної військової техніки, ознаки наявності хімічного забруднення внаслідок використання фосфорних боєприпасів), Вам необхідно викликати уповноважену особу Державної екологічної інспекції України, щоб зафіксувати завдану шкоду шляхом проведення розрахунків, з подальшим поданням запиту на отримання інформації (зразкова форма заяви Додаток 4).

Самостійна фото/відеофіксація руйнування чи пошкодження

крок
п'ятий

Рекомендуємо обов'язково здійснити самостійне складення акту руйнування чи пошкодження майна. При можливості залучіть сусідів, і використовуючи наявний мобільний телефон, фото- відеокамеру проведіть фото- та відеофіксацію руйнування чи пошкодження майна (зразкова форма такого акту Додаток 5).

Зробіть відеофіксацію руйнувань та майна, що знаходилось в будинку. Перед тим, як здійснювати самостійну фіксацію, увімкніть відеозапис на пристрої (телефоні, фото- чи відеокамері) покажіть своє обличчя та чітко назвіть:

- прізвище, ім'я, по батькові;
- паспортні дані та ІПН (за можливості);
- дату і час зйомки;
- точне місце зйомки.

увімкніть геолокацію, якщо знімаєте на мобільний телефон, але не розповсюджувати відео в соціальних мережах та месенджерах (це лише для Вас та для подання до уповноважених органів, суду). Геолокація дозволить в майбутньому об'єктивно перевірити та підтвердити місце зйомки;

зафіксуйте найменування пристрою, за допомогою якого здійснюється фіксація подій, та його серійний номер (у тому числі IMEI)

Самостійна фото/відеофіксація руйнування чи пошкодження

крок
п'ятий

Розпочинати відео зйомку потрібно з кругової панорами (обернутися з камерою стоячи на одному місці навколо 360°).

Докладно зніміть на відео всі пошкодження зовні і всередині майна, його інші частини та цінні предмети, за необхідності – окремі предмети і деталі сфотографувати великим планом. Якщо на території є забруднена/засмічена або пошкоджена земельна ділянка – зніміть її окремо. Для встановлення дійсного розміру об'єкта можна скористатися лінійкою. Якість відео – максимальна. Не виключено, що в майбутньому за цими відео доведеться проводити експертизу розміру збитків.

В ході проведення зйомки руйнування/пошкодження, докладно і детально опишіть словами стан майна і характер пошкоджень та руйнування майна: яке пошкодження, в якому приміщенні або частині будинку.

Збережіть готове відео на декількох пристроях та у хмарних сховищах. Це мінімізує ризик втрати цього доказу.

6

Самостійна фото/відеофіксація руйнування чи пошкодження

крок
п'ятий

Окрім відеофіксації потрібно зробити фотофіксацію руйнування/пошкодження майна:

за правилами орієнтовної фотозйомки знімайте так, щоб можна було ідентифікувати місце події (на фотознімку повинно бути відображено розташований нерухомий об'єкт);

перевірте правильність налаштування дати та часу в камері (щоб відповідали дійсним).

Докладно зніміть на фото всі пошкодження (загальне фото з прив'язкою до оточуючої місцевості, детальні фото окремих об'єктів, фото пошкоджень зблизька). Чим більше фото - тим краще. Не виключено, що в майбутньому доведеться за цими фото проводити експертизу розміру збитків.

При можливості надайте для порівняння відео та фотографії «до» та «після» подій пошкодження/руйнування майна.

Збережіть готові фото на декількох пристроях та у хмарних сховищах. Це мінімізує ризик втрати цього доказу.

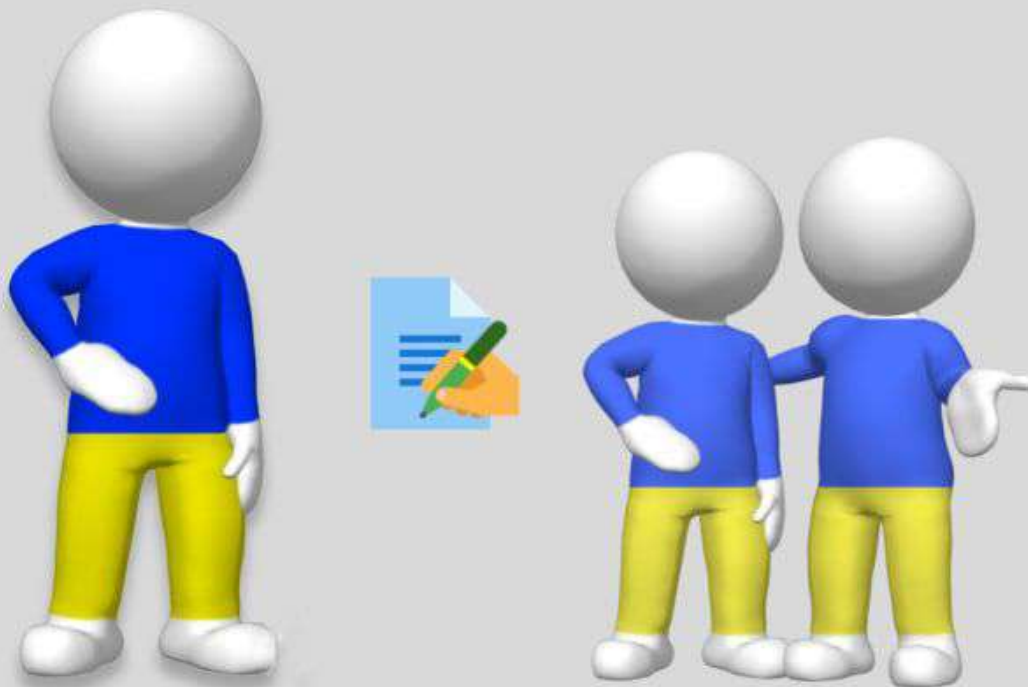
Складання письмових пояснень свідків

крок
шостий

Складіть письмові пояснення свідків обстрілу (детальні свідчення сусідів, родичів, друзів, із описом обставини пошкодження житла, характеру пошкоджень, майна, яке знаходилось в будинку).

Пояснення складаються у довільній формі, однак обов'язково повинні містити інформацію про дату, час та місце його складення, паспортні дані, місце проживання та контактну інформацію осіб, що підписують такий документ.

Свідки подій також можуть мати фото- та відеозаписи. Копії цих файлів можуть додатково підтверджувати деталі події.

Збирання опублікованих матеріалів в ЗМІ

крок
сьомий

Якщо засоби масової інформації, Інтернет-видання, телеграм канали висвітлювали обставини щодо руйнування або пошкодження Вашого майна, слід зберегти такі публікації, зробити скріншоти тощо.

Такі матеріали стануть додатковим аргументом на підтвердження факту руйнування/пошкодження майна.

Збирання чеків на пошкоджене чи знищене майно

крок
восьмий

Також Вам необхідно зібрати наявності будь-які чеки (квитанції, фактури), які підтверджують вартість придбання пошкодженого чи знищеного майна, яке знаходилося у Вашому помешканні, та зробити фото пошкодженого чи зруйнованого майна. Також, за можливості, додати зроблені фото майна до моменту його пошкодження чи руйнування, це допоможе Вам доказати його приналежність.

Надання інформації про підключення комунальних послуг

крок
дев'ятий

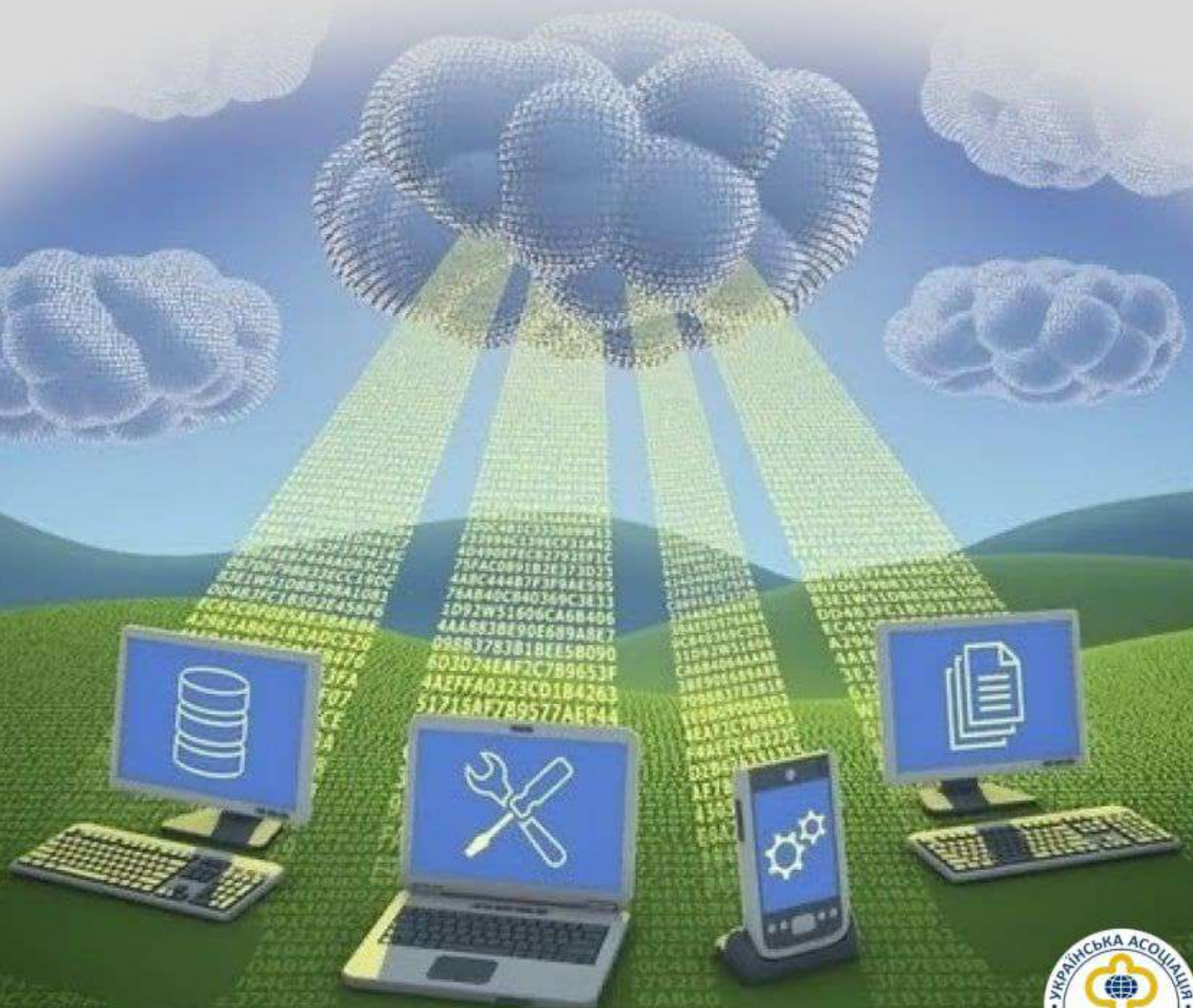
До акту необхідно додати інформацію про підключення комунальних послуг (газопостачання, електропостачання, водопостачання, водовідведення, теплопостачання), за можливістю надати документи (паспорти на лічильники та/або свідоцтво про перевірку для власників лічильників опалення – акт технічної можливості на встановлення вузла розподільного обліку теплової енергії, паспорт на встановлений лічильник опалення та акт введення лічильника в експлуатацію, проектно-технічну документацію на індивідуальне опалення (якщо воно є), акти опломбування всіх лічильників).

Збереження зібраних документів

крок
десятий

Складені акти, письмові пояснення свідків, відскануйте та розмістіть скани на декількох пристроях та у хмарних сховищах. Надішліть відскановані матеріали на адреси електронної пошти декількох найближчих людей, аби файли збереглися і на поштових серверах.

Звернення до поліції з заявою про відкриття кримінального провадження

крок
одинадцятий

Зверніться з заявою про відкриття кримінального провадження за фактом руйнування чи пошкодження майна. До заяви необхідно додати складені акти, пояснення свідків, фото- та відеофіксацію.

Якщо поліція зафіксувала факт пошкодження/руйнування, Ви можете отримати витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Подання заявок до створених онлайн-ресурсів

Єдиний портал державних послуг Дія. Створений державою застосунок надає можливість для подання інформації про пошкодження або знищення майна внаслідок військової агресії російської федерації.

Для фіксації пошкоджень працює сайт, розроблений та запроваджений офісом Генерального прокурора України - www.warcrimes.gov.ua. Інтерфейс простий та доступний у користуванні.

Електронна версія доступна на сайті:

uaror.org.ua

+380 99 737 75 72

shtab.uaror@gmail.com

04053, Україна, м. Київ,
вул. Січових Стрільців, 73
(поверх 10)